

Praksisoversigt 2010-2024

Lov om Klagenævnet for Udbud (tidligere lov om håndhævelse af udbudsreglerne m.v.)

(Alle paragrafhenvisninger er til lov om Klagenævnet for Udbud (klagenævnsløven), medmindre andet er anført)

§ 1. Lovens anvendelsesområde - kompetence		
Dato for offentliggørelse	Sagens parter	Nærmere om afgørelsen
23. marts 2022	Iveco Danmark A/S mod Fælles Af-faldsindsamling A/S	Klagenævnet havde ikke kompetence til at pålægge en ordregiver at tildele kontrakt, og en påstand herom blev derfor afvist.
4. januar 2022	HB-Care A/S mod Sønderborg Kom-mune	Delkendelse om, at der efter en samlet vur-dering ikke var grundlag for at tilsidesætte kommunens vurdering af, at der ikke forelå en konkurrencebegrænsende aftale.
6. juli 2021	SZCZĘŚNIAK Special Vehicles Ltd. mod Aarhus Kommune, Teknik og Miljø m.fl.	Klagenævnet tog stilling til, om indklagede havde haft plausible indikationer til at kon-kludere, om et konsortium havde indgået en aftale med en virksomhed med henblik på konkurrencefordrejning. Endvidere ud-talt, at Klagenævnet ikke har kompetence til at tage stilling til, om konkurrencelovgiv-ningen er overtrådt.

§ 1. Lovens anvendelsesområde - kompetence

11. januar 2021	Peak Consulting Group A/S mod Skatteministeriet	Klagenævnet har kompetence til at foretage en prøvelse af, om et konsortie eller en sammenslutning er i overensstemmelse med konkurrencelovgivningen, når det er et led i vurderingen af, om tilbuds-giveren er omfattet af udelukkelsesgrunden i udbudslovens § 137, stk. 1, nr. 4 (nu nr. 3). Klagenævnet er også kompetent til at foretage en sådan prøvelse, når det er et led i vurderingen af, om tilbudsgiveren vil kunne leve op til stillede egnetheds- krav eller er afskåret fra at kunne levere det udbudte på grund af den konkurrencebe- grænsende aftales ugyldighed, jf. ud- budslovens § 2. Klagenævnets prøvelse er af- hængig af, om prøvelsen vedrører et spørgsmål om overtrædelse af udbudslo- vens § 137, stk. 1, nr. 4 (nu nr. 3), eller af § 2.
16. april 2020	Tunstall A/S og Tunstall Health A/S mod Fælles Udbud og Udvikling af Te- lemedicin v/Region Midtjylland, Tele- Care Nord og TeleKOL Landsdel Sjæl- land	Klagenævnet udtalte, at nævnet ikke har kompetence til at behandle klager om over- holdelse af kontrakter mellem en myndig- hed og en virksomhed, uanset om kontrak- ten er indgået på grundlag af et EU-udbud eller uden udbud.
5. december 2019	Kailow Graphic A/S mod Modernise- ringsstyrelsen	Klagenævnet tog stilling til konkurrence- retligt spørgsmål som et led i vurderingen af, om en tilbudsgiver var omfattet af ude- lukkelsesgrunden i bl.a. udbudslovens § 137, stk. 1, nr. 4 (nu nr. 3).
22. december 2017	Tolkdanmark ApS mod Den Nationale Tolkemyndighed	Klagenævnet har ikke kompetence til at tage stilling til, om konkurrencelovgivnin- gen er overholdt, medmindre der i ud- budsmaterialet er fastsat særlige krav herom.
19. december 2016	Zøllner A/S mod Hundested Havn I/S og Halsnæs Kommune	Klagenævnet har ikke kompetence til at træffe afgørelse om erstatning og sagsom- kostninger i det indbyrdes forhold mellem to indklagede parter.
24. maj 2016	Danske Care A/S mod Egedal Kom- mune	Klagen angik efter den nedlagte påstand udbudslovens § 2, og klagenævnet var der- for kompetent til at behandle klagen, selvom indkøbet var omfattet af udbudslo- vens afsnit V.

§ 1. Lovens anvendelsesområde - kompetence

16. juni 2015	Annelise Küseler mod Morsø Kommune	Tjenesteydelse omfattet af bilag II B til udbudsdirektivet. Spørgsmålet, om en kontrakt har klar grænseoverskridende interesse, er omfattet af klagenævnets kompetence. Se også omtale under § 10.
16. december 2014	Handicare Auto A/S mod Ringkøbing-Skjern Kommune	Spørgsmål om en kontrakt vedrørende køb efter bevilling efter servicelovens § 114 havde karakter af "gensidigt bebyrdende aftaler" og dermed var udbudspligtig, subsidiært om kontrakten havde grænseoverskridende karakter. Klagenævnet er kompetent til at behandle dette spørgsmål Se U.2013B.241, afsnit 4 med note 23.
6. marts 2014	G4S Security Services A/S mod Region Syddanmark	Tjenesteydelse omfattet af bilag II B til udbudsdirektivet. Spørgsmål om en kontrakt har klar grænseoverskridende interesse er omfattet af klagenævnets kompetence Se U.2013B.241, afsnit 4 med note 23.
24. februar 2014	Cafax Gruppen A/S mod DONG Energy Oil & Gas A/S	Forsyningsvirksomhedsdirektivet indeholder ikke regler om tværnationale udbud, herunder lovvalg og valg af klageorgan. Udbudslovgivningen i hver enkelt ordregivers land fandt derfor anvendelse, hvorfor klagenævnet var kompetent til at behandle klagen.
8. februar 2013	Rubæk & Co. A/S mod Gentofte Kommune	Spørgsmål om ordregiverens overholdelse af arbejdsmiljøretlige regler er ikke omfattet af klagenævnets kompetence.
5. december 2012	Vraa Dampvaskeri A/S mod Hjørring Kommune	Ordregiverens erklæring om at ville overholde udbudsdirektivet ved udbud af en bilag II B-ydelse gør ikke klagenævnet kompetent.
9. marts 2012	Delfin Vask A/S mod Gentofte Kommune	Servicelovens regler om frit valg af leverandør – kompetencespørgsmål.
22. juni 2011	Ecolab ApS mod Region Sjælland	Overholdelsen af indgåede kontrakter er ikke omfattet af klagenævnets kompetence.
15. marts 2011	Specialtandlægeklinikken Sønderjylland mod Sønderborg Kommune	Spørgsmål om overholdelse af konkurrencelovgivningen er ikke omfattet af klagenævnets kompetence.

§ 2. Underretning og begrundelse		
Dato for offentliggørelse	Sagens parter	Nærmere om afgørelsen
5. juli 2016	Lekolar LEIKA A/S mod KomUdbud v/Randers Kommune	Begrundelse indeholdt ikke oplysning om anvendt karakterskala og gearingsfaktor. Overtrædelse.
27. juni 2016	Konsortiet QUARTZ P/S og Copengahen Economics A/S mod Statens og Kommunernes Indkøbs Service A/S	Generelle bemærkninger om begrundelseskravet i § 2, stk. 2. Ikke tilstrækkeligt fyldestgørende begrundelse, da der ikke var givet oplysninger om evalueringen af de vindende tilbud eller af den "sidste tildelte".
23. juni 2015	European Dynamics Luxembourg SA mod SKAT	Generelle bemærkninger om kravet til en kort redegørelse, jf. håndhævelseslovens § 2, stk. 2.
14. oktober 2014	Grontmij A/S mod Ministeriet for By, Bolig og Landdistrikter	Om kravet til en kort redegørelse, jf. håndhævelseslovens § 2, stk. 2.
1. april 2014	Damasec IAG JV mod Udenrigsministeriet	Om kravet til en kort redegørelse, jf. håndhævelseslovens § 2, stk. 2.
30. oktober 2013	European Dynamics Luxembourg SA mod SKAT	Kravene i håndhævelseslovens § 2, stk. 2, contra udbudsdirektivets artikel 41, stk. 2.
1. februar 2013	Abena A/S mod Statens og Kommunernes Indkøbs Service A/S (2 sager)	Ikke underrettet om de relevante grunde for beslutningen, idet der blandet andet ikke var oplyst om den anvendte pointskalas sammensætning.
18. december 2012	Stryker Danmark, filial af Stryker AB mod Region Syddanmark	Om begrundelseskravet i § 2, stk. 2. Klageren modtog en begrundelse, der satte denne i stand til at vurdere, om man ville klage til klagenævnet. En oplysning om den vindende tilbudsgivers tilbudspris var i det tilfælde uden betydning.
29. august 2012	HP-Byg A/S mod Boligselskabet af 1964	Ikke angivet datoen for standstill-periodens udløb.
21. december 2011	Ortos A/S mod Odense Kommune	Underretning skal også gives til en tilbudsgiver, hvis tilbud er blevet anset som ukonditionsmæssigt. Desuden spørgsmål om telefonisk underretning.
14. december 2011	Holm & Halby A/S mod Aarhus Universitet	En prækvalificeret, der ikke havde afgivet tilbud, skulle også underrettes om tildelingen.
14. juli 2011	Tensid Danmark ApS mod Aarhus Kommune	Underretningen om prækvalifikation oplyste ikke, hvilke virksomheder der var blevet prækvalificeret.

§ 2. Underretning og begrundelse		
21. juni 2011	Hørkram Foodservice A/S mod Roskilde Kommune på vegne af Fællesudbud Sjælland	Omfanget af begrundelseskravet mht. resultatet af evalueringen.
25. august 2010	Tegnestuen T plus ApS mod Københavns Kommune	Omfanget af begrundelseskravet ved prækvalifikation.

§ 3. Standstill		
Dato for offentliggørelse	Sagens parter	Nærmere om afgørelsen
27. oktober 2021	Bolt Services DK mod Aarhus Kommune	Klage vedr. koncessionsdirektivet blev tillagt midlertidig opsættende virkning efter § 12, stk. 1, idet lovens § 3 om standstill – og dermed § 12, stk. 2, om opsættende virkning – ikke omfatter koncessionskontrakter efter koncessionsdirektivet (direktiv 2014/23/EU af 26. februar 2014 om tildeling af koncessionskontrakter). I koncessionsdirektivets artikel 46 og 47 om ændring af kontroldirektiverne (direktiv 89/665/EØF og 92/13/EØF) er det imidlertid forudsat, at der også ved koncessioner omfattes af koncessionsdirektivet gælder en standstill frist.
18. december 2020	Kube Data ApS mod Udenrigsministeriet, Rigspolitiet og Udlændinge- og Integrationsministeriet	Kontrakten var tildelt en tilbudsgiver, hvis tilbud var ukonditionsbæst. Ordregiveren havde imidlertid modtaget ydelser fra virksomheden i henhold til den udbudte kontrakt på et tidspunkt, hvor der var automatisk opsættende virkning pga. klage i standstill-perioden – og dermed i strid med § 3, stk. 1. Klagenævnet pålagde en alternativ sanktion vedrørende de allerede modtagne ydelser og annullerede tildelingsbeslutningen.
12. april 2018	Lekolar LEIKA A/S mod Fællesudbud Sjælland v/ Køge Kommune	Kontrakt indgået i standstill-perioden efter ulovligt udbud med forhandling uden offentliggørelse af udbudsbekendtgørelse.
25. september 2017	Tømrer- og Snedkermester Børge Nielsen A/S m.fl. mod Hillerød Kommune	Ordregivers beslutning om annullation af udbud udløste ikke standstill-periode.

§ 3. Standstill		
5. januar 2016	MultiLine A/S mod Aarhus Universitet	Reglen om standstill-periode i § 3, stk. 1, gælder ikke for tildelingsbeslutninger ved udbud uden udbudsbekendtgørelse. Den omstændighed, at det pågældende udbud var sket i fortsættelse af et udbud med forudgående udbudsbekendtgørelse ændrede ikke herpå, da der var tale om et nyt udbud.
15. marts 2013	Cowi A/S mod SKI	En ændret begrundelse for tildelingsbeslutningen udløser ikke en ny standstill-periode efter håndhævelsesloven.
19. december 2012	Lyreco Danmark A/S mod Morsø Kommune	Standstill-perioden udløses, uanset om ordregiveren har overholdt kravet om begrundelse.
18. december 2012	Stryker Danmark, filial af Stryker AB mod Region Syddanmark	Standstill-perioden regnes fra dagen efter den dag, hvor indklagede har afsendt underretning, jf. håndhævelseslovens § 3, stk. 1, uanset om denne underretning var begrundet.
25. september 2012	UVdata A/S mod Københavns Kommune	Klage indgivet før beslutning om tildeling ikke tillagt virkning som en klage indgivet i standstill-perioden. (Modsat hvis påstand om overtrædelse mv. nedlægges efter tildeling).
6. juli 2012	KCI Medical ApS mod Region Hovedstaden	Standstill-periodens længde beregnet forkert.
30. marts 2012	Gypsum Recycling Danmark A/S mod I/S Vestforbrænding m.fl.	Nærmere om standstill-periodens beregning.
6. marts 2012	RenoNorden A/S mod Skive Kommune	Ny tildelingsbeslutning - ny standstill-periode skal iagttages.
21. december 2011	Ortos A/S mod Odense Kommune	Standstill-perioden ikke påbegyndt, da der ikke var givet underretning.
14. december 2011	Holm & Halby A/S mod Aarhus Universitet	Der gælder kun én standstill-periode, uanset at klageren ikke var blevet underrettet om tildelingen.

§ 4. Profylaksebekendtgørelse		
Dato for offentliggørelse	Sagens parter	Nærmere om afgørelsen

§ 4. Profylaksebekendtgørelse		
21. juni 2022	Inlead ApS mod Det Digitale Folkebibliotek (DDF)	Uden virkning/alternativ sanktion kunne ikke finde anvendelse, idet DDF forinden kontraktindgåelsen havde offentliggjort en profylaksebekendtgørelse. DDF havde udvist fornøden omhu ved vurderingen af, om kontrakten kunne indgås uden udbud, selvom klagenævnet efterfølgende fastslog, at betingelserne for direkte tildeling ikke var opfyldt, jf. § 80, stk. 3, nr. 2. Tildelingsbeslutningen blev annulleret. Tillige omtalt under § 17.
11. juli 2017	EnviDan A/S og SUEZ Water A/S mod Assens Spildevand A/S	Ordregiver havde ikke løftet bevisbyrden for, at direkte tildeling af kontrakt var lovlig, jf. undtagelsesbestemmelsen i § 22. Klagen tillagt opsættende virkning.
4. maj 2016	CGI Danmark A/S mod Moderniseringsstyrelsen	Tillægskontrakt erklæret for uden virkning trods § 4-bekendtgørelse. Ordregiver skal i henhold til § 4, stk. 1, nr. 3, udvise "den fornødne omhu" ved vurderingen af, om en kontrakt skal udbydes. Omtale af EU-Domstolens dom i sag C-19/13, Fastweb.
14. december 2015	Abbott Laboratories A/S mod Region Syddanmark	§ 4-bekendtgørelse. Delkendelse hvori klagenævnet efter en foreløbig vurdering fandt, at ordregiveren havde været forpligtet til at afholde udbud, og at der var udsigt til annullation af tildelingen (ikke spørgsmål om uden virkning, da kontrakt ikke var indgået). Omtale af EU-Domstolens dom C- 19/13, Fastweb.
20. august 2012	Intego A/S mod NRGi Net A/S	Direkte tildeling, ingen § 4-bekendtgørelse.
3. januar 2012	Danske Arkitektvirksomheder mod Thisted Gymnasium og HF-Kurser	Direkte tildeling, ingen § 4-bekendtgørelse.
5. december 2011	Konica Minolta Business Solutions Denmark A/S mod Erhvervsskolen Nordsjælland	§ 4-bekendtgørelse. Ordregiverens vurdering af pligten til ikke at afholde udbud ikke tilsidesat. Se dog kendelse af 14. december 2015 ovenfor.
3. november 2011	Finn Frogne A/S mod Rigspolitiet, SINE-sekretariatet	§ 4-bekendtgørelse. Ordregiverens vurdering af pligten til ikke at afholde udbud ikke tilsidesat. Se dog kendelse af 14. december 2015 ovenfor.

§ 6. Retlig interesse, afvisning af klage, intervention og underretning af indklagede

Dato for offentliggørelse	Sagens parter	Nærmere om afgørelsen
31. oktober 2023	Primatag A/S mod Nykøbing Falster Boligselskab, afd. 13	Ikke godtgjort, at der bestod et sådant fast samarbejdsforhold mellem Primatag og en af tilbudsgiverne, at Primatag ville blive anvendt som underleverandør, hvis denne tilbudsgiver havde vundet udbuddet. Primatag havde derfor ikke en konkret og direkte interesse, jf. klagenævnslovens § 6, stk. 1, nr. 1, og klagen blev afvist.
13. september 2023	DELPRO A/S mod Energinet	Klagen var indgivet af en selvmøder, over for hvem klagenævnet har en særlig pligt til vejledning, jf. forvaltningslovens § 7. Vejledningen skal ses i sammenhæng med klagenævnslovens § 10, stk. 1, 2. pkt., hvorefter klagenævnet ikke kan tilkende en part mere, end den pågældende har påstået, og ikke kan tage hensyn til forhold, som ikke er gjort gældende. En konkret vurdering af klagen førte til, at klagenævnet ikke fandt grundlag for at afvise klagen, selvom denne ikke indeholdt en specifik henvisning til, hvilken bestemmelse eller hvilket princip som klageren mente var tilsidesat.
28. juni 2023	MED-EL Nordic AB mod Region Hovedstaden (indbragt for domstolene)	Regionen havde påstået klagen afvist med henvisning til, at det reelle formål med klagen ikke var håndhævelse af lovens regler, men alene fremme af MED-ELs egne kommercielle interesser. Udtalt at det af regionen anførte ikke kunne føre til, at klagen skulle afvises.
24. april 2023	Meldgaard Miljø A/S mod Afatek A/S	Den vindende tilbudsgiver havde retlig interesse i at klage, jf. klagenævnslovens § 6, stk. 1, for derved at få afklaret, om anvendelsen af hasteproceduren var i overensstemmelse med udbudsreglerne.

§ 6. Retlig interesse, afvisning af klage, intervention og underretning af indklagede

24. oktober 2022	KN Rengøring v/Henrik Krogstrup Nielsen mod Herlev Kommune	Klage afvist på grund af manglende retlig interesse. KN Rengøring var hverken ansøger eller tilbudsgiver, og kommunen havde derfor ikke haft lejlighed til at udelukke KN Rengøring efter udbudslovens § 137, stk. 1, nr. 4 (dagældende nr. 5). Reglerne om selfcleaning i udbudslovens § 138, stk. 2, fandt derfor ikke anvendelse.
9. marts 2022	Gavdi A/S mod Banedanmark	Begrænset udbud efter forsyningsvirksomhedsdirektivet af rammeaftale. Klagen angik forholdet mellem en rammeaftale og delaftaler under denne, hvorfor klageren – selvom virksomheden var tildelt kontrakt – havde retlig interesse i at klage.
28. januar 2022	Steelco Nordic A/S mod Region Sjælland	En virksomhed, der ikke har afgivet tilbud ved et udbud, har ikke retlig interesse i at klage over udbuddet eller fastholde en klage over det, hvis ordregiveren har annulleret udbuddet.
8. april 2021	C. Møllmann & Co. A/S mod Rudersdal Kommune	Klager havde gjort indsigelse mod en fejl ved evalueringen, hvorefter kommunen, der erkendte fejlen, tilbagekaldte tildelingsbeslutningen og foretog en ny evaluering og tildeling. Klagenævnet fandt, at kommunen herved allerede havde rettet fejlen. Klager havde derfor ikke retlig interesse i at få påkendt påstande, der angik fejlen, hvorfor påstandene blev afvist, jf. § 6, stk. 1, nr. 1.
10. september 2020	E.K. Entreprise A/S mod Post Danmark A/S og Lokesvej 18 ApS	Udbudsmaterialet indeholdt forskellige oplysninger om, hvem der var ordregiver. Klagenævnet udtalte, at da ordregiver selv bærer risikoen for fejl og uklarheder i udbudsmaterialet, anså klagenævnet både Post Nord A/S og Lokesvej 18 ApS som rette indklagede i overensstemmelse med E.K. Entreprise A/S' anbringender.
2. oktober 2019	e-Boks A/S mod Digitaliseringsstyrelsen	Klageren havde retlig interesse i at få prøvet spørgsmål om tilbudsfristens længde i annulleret udbud.
25. september 2019	e-Boks A/S mod Digitaliseringsstyrelsen	Klageren havde retlig interesse, selvom ordregiveren annullerede udbuddet under klagesagen, og kontrakten blev genudbudt.

§ 6. Retlig interesse, afvisning af klage, intervention og underretning af indklagede

3. oktober 2017	Oluf Brønnum & Co. A/S mod Københavns Kommune	Ordregiveren havde ikke handlet i strid med udbudsloven § 159, stk. 5, i forbindelse med indhentelse af dokumentation for de tilbudte produkters tekniske specifikationer fra den vindende tilbudsgiver, da tilbuddet ikke blev ændret, og der ikke var tale om et nyt tilbud. Afvisning af påstand om udbudslovens § 185, stk. 2, da manglende retlig interesse i at få fastslået, at § 185, stk. 2, i givet fald skulle overholdes (se også kendelse af 20. juni 2013 nedenfor).
26. juni 2017	Eltel Networks A/S mod Region Syd-danmark	Afvisning af del af en påstand, som henviste til udbudsloven, men ikke en konkret bestemmelse heri.
14. september 2016	Motus A/S mod Den Danske Stat v/Moderniseringsstyrelsen	Tre nye materielle påstande, der var fremkommet under behandlingen af den erstatningsretlige del af klagesagen og således efter, at der var afsagt kendelse om de materielle påstande i sagen, afvist, da klagenævnets stillingtagen hertil krævede indgivelse af ny klage.
12. oktober 2015	Hede-Hus Tømreren ApS mod Almen-Indkøb v/ Lejerbo	Retlig interesse. Afvisning af klage, der angik 2 miniudbud i henhold til en rammeaftale. Da ordregiveren havde ophævet rammeaftalen, var klageren ikke længere potentiel tilbudsgiver og havde derfor ikke retlig interesse.
20. februar 2015	Michael Wulff A/S mod Philips Danmark og Rebild Kommune	Afvisning af klage fra mulig underleverandør, der ikke havde tilstrækkelig konkret og direkte interesse.
7. januar 2015 og 7. maj 2015	Rengoering.com A/S mod Ringsted Kommune	Udtalelser om retsvirkningen af, at klageren ikke underretter indklagede om en klage indgivet i standstill-perioden. Indklagede havde - uden kendskab til klagen - indgået kontrakt og blev pålagt en økonomisk sanktion på 25.000 kr., dvs. den mindst mulige efter forarbejderne og ikke beregnet efter kontraktens økonomiske værdi. Omtalt under § 16 og § 18.
29. april 2014	Scandinavian Air Ambulance Holding AB og Scandinavian MediCopter AB mod Region Midtjylland	Ejerskab til henholdsvis tilbudsgiver og underleverandør var ikke tilstrækkeligt til at udgøre retlig interesse for ejeren. Retlig interesse hos en væsentlig underleverandør med en tilstrækkelig konkret og direkte interesse i at klage.

§ 6. Retlig interesse, afvisning af klage, intervention og underretning af indklagede		
28. april 2014	Henning Larsen Architects A/S mod Region Syddanmark	Ikke retlig interesse hos underleverandør, der ikke var angivet som "fast underleverandør" i tilbud og derfor ikke havde en tilstrækkelig konkret og direkte interesse i at klage.
29. november 2013	Kinnarps A/S - EFG Bondo A/S mod Region Hovedstaden	Intervention efter 6, stk. 3, kan kun bruges til at støtte de påstande og anbringender, der er anført af den oprindelige part, som intervenienten er indtrådt til støtte for - en intervenient kan ikke fremføre egne påstande og anbringender.
27. november 2013	Maxys A/S og Solid Software Development ApS mod Region Sjælland	Retlig interesse hos deltager i konsortium, der i det interne forhold alene skulle være underleverandør.
20. juni 2013	Bombardier Transportation Denmark A/S og Balfour Beatty Rail Danmark A/S mod Aarhus Letbane I/S	Påstand om konstatering af indholdet af gældende ret afvist.
3. april 2013	Schneider Electric Danmark A/S og DI mod Gladsaxe Kommune	En generel interesse i et brancheområde er ikke tilstrækkeligt til retlig interesse.
31. januar 2013	Easy-Climb ApS mod Trafikselskabet Movia	Potentiel underleverandør ikke retlig interesse i at klage.
8. maj 2012	Bødker & Søn v/Lars Bødker mod Ringsted Kommune	Afvisning på grund af manglende påstande.
13. februar 2012	Planmiljø ApS mod Helsingør Kommune	Spørgsmål om afvisning pga. uklare påstande.
10. januar 2012	Tandlægerne Anne Lise Goth m.fl. mod Frederikshavn Kommune	Spørgsmål om afvisning pga. manglende påstande.
14. december 2011	Holm & Halby A/S mod Aarhus Universitet	Retlig interesse, generelle bemærkninger.
13. december 2011	Pluss Leadership A/S mod Aarhus Universitet m.fl.	Klagen uegnet til behandling.
8. november 2011	Gregers Juel mod Nyborg Kommune	Ikke retlig interesse, klageren var ikke potentiel tilbudsgiver.
3. november 2011	Finn Frogne A/S mod Rigspolitiet, SINE-sekretariatet	Generelle bemærkninger om retlig interesse.
9. juni 2011	Redderklubben i Århus og omegn mod Region Midtjylland	Faglig organisation ikke efter loven tillagt klageret og ingen retlig interesse.

§ 7. Klagefrister		
Dato for offentliggørelse	Sagens parter	Nærmere om afgørelsen
18. oktober 2024	C Rail Safety ApS mod Banedanmark	Da klagen ikke var indgivet rettidigt, blev klagen afvist, jf. klagenævnslovens § 7, stk. 2, nr. 3.
15. april 2024	Assemble A/S mod Aarhus Kommune	Klagenævnet afviste klagen, da de nye påstande var uden sammenhæng med de oprindeligt fremsatte påstande, og da påstandene ikke støttedes på nye, faktiske oplysninger. På den baggrund var de nye påstande at betragte som en ny klage, der var indgivet efter udløbet af klagefristen.
10. februar 2022	Assemble A/S mod Lyngby-Taarbæk Kommune	En klage bliver ikke ramt af fristerne i klagenævnslovens § 7, hvis ordregiveren ikke benytter sig af muligheden for at indrykke en bekendtgørelse om direkte tildeling med henblik på frivillig forudgående gennemsigthed. Klagen blev derfor ikke afvist med henvisning til den udviste passivitet på mere end to og et halvt år. Kontrakten var fortsat i kraft.
31. marts 2021	Albertslund Tømrer og Snedker m.fl. mod Albertslund Kommune	Delkendelse (ej offentliggjort). Klagefristen i § 7, stk. 1, gælder, uanset om udelukkelse fra prækvalifikation skyldes, at ansøgeren udelukkes med henvisning til udelukkelsesgrunde, på grund af uegnethed eller fravælgelse blandt flere egnede ansøgere. Påstanden i sagen rettede sig imidlertid mod tildelingsbeslutningens lovlighed (og således ikke mod beslutningen om prækvalifikation), og klagefristen på 20 dage vedrørende prækvalifikation fandt derfor ikke anvendelse. Materiel kendelse af 7. marts 2022 omtalt under § 17.
14. september 2016	Motus A/S mod Den Danske Stat v/Moderniseringsstyrelsen	Klagefristerne i § 7 gælder ved indgivelse af klage og ikke som frist til at fremkomme med nye påstande i en allerede verserende klagesag.
7. oktober 2015	Stadsing A/S mod Herning Kommune	Klagefristen i § 7, stk. 2, nr. 3, omfatter ikke klage over annullation af en rammeaftale.
14. juli 2011	Tensid Danmark ApS mod Aarhus Kommune	Klagefrist for ikke-prækvalificeret.
7. september 2010	Jørgen Rasmussen Gruppen A/S mod AFATEK A/S	Klage indgivet efter 6-måneders fristen i § 7, stk. 2, nr. 1.

§ 8. Indbringelse af klagenævnets afgørelser for domstolene, genoptagelse mv.

Dato for offentliggørelse	Sagens parter	Nærmere om afgørelsen
14. september 2016	Motus A/S mod Den Danske Stat v/Moderniseringsstyrelsen	Tre nye materielle påstande, der var fremkommet under behandlingen af den erstatningsretlige del af klagesagen og således efter, at der var afsagt kendelse om de materielle påstande i sagen, afvist, da klagenævnets stillingtagen hertil krævede indgivelse af ny klage.
16. juni 2015	Annelise Küseler mod Morsø Kommune	Anmodning om genoptagelse ikke taget til følge. Henvist til bl.a. forhandlingsmaksimen, og at klagenævnet ikke havde savnet kompetence under den oprindelige behandling af sagen.
25. juni 2014	Sønderborg Affald A/S mod Affaldsregion Nord I/S	Anmodning om genoptagelse af sag mhp. ændring af fristen for, hvornår aftalen skulle erklæres for uden virkning. Anmodningen angik således ikke ændring af klagenævnets kendelse af 10. februar 2014, som ikke var indbragt for domstolene, og som derfor var endelig. Anmodning taget til følge. Om genoptagelse se også klagenævnets kendelser af 29. november 2013, 8. maj 2012 og 31. januar 2012 omtalt under § 10 nedenfor.

§ 10. Klagenævnets kompetence, forhandlingsmaksimen mv.

Dato for offentliggørelse	Sagens parter	Nærmere om afgørelsen
18. oktober 2024	C Rail Safety ApS mod Banedanmark	Klagenævnet besluttede at begrænse skriftvekslingen til spørgsmålet om klagens afvisning. Da klagen ikke var indgivet rettidigt, blev klagen afvist, jf. klagenævnslovens § 7, stk. 2, nr. 3. Kendelsen blev afsagt uden medvirken af sagkyndig, jf. klagenævnslovens § 10, stk. 6.

§ 10. Klagenævnets kompetence, forhandlingsmaksimen mv.

15. april 2024	Assemble A/S mod Aarhus Kommune	Klagenævnet afviste klagen, da de nye påstande var uden sammenhæng med de oprindeligt fremsatte påstande, og da påstandene ikke støttedes på nye, faktiske oplysninger. På den baggrund var de nye påstande at betragte som en ny klage, der var indgivet efter udløbet af klagefristen.
1. juni 2023	MAN Truck & Bus Danmark A/S mod Region Sjælland, Region Midtjylland, Region Nordjylland og Region Hovedstaden	Klager havde ikke nedlagt påstande, der angik selve evalueringen af tilbuddene, og klagenævnet tog derfor ikke stilling hertil, jf. lov om Klagenævnet for Udbud § 10, stk. 1, 2. pkt., selvom klager i sin argumentation synes at anfægte evalueringen.
10. juni 2022	Exxeta AG mod Gas Storage Denmark A/S	I sagen, der angik forsyningsvirksomhedsdirektivet, henviste klageren i påstandene til udbudslovens § 2. Klagenævnet lagde efter anbringenderne til grund, at klagen angik overtrædelse af principperne om ligebehandling og gennemsigtighed i forsyningsvirksomhedsdirektivets artikel 36, stk. 1.
8. februar 2022	Atea A/S mod Udenrigsministeriet	Udenrigsministeriet havde undladt at afvise den vindende tilbudsgivers tilbud, der ikke opfyldte et mindstekrav, som Udenrigsministeriet havde en anden forståelse af, og som ministeriet fandt uhensigtsmæssigt. Der var ikke grundlag for at antage, at Udenrigsministeriet derved havde frafaldet mindstekravet og således ændret udbudsbetingelserne. Ikke påstand om annullation, hvorfor klagenævnet ikke kunne annullere tildelingen med den virkning, at kontrakten skulle bringes til ophør, jf. udbudslovens § 185, stk. 2. Tillige omtalt under § 17.

§ 10. Klagenævnets kompetence, forhandlingsmaksimen mv.

12. april 2018	Lekolar LEIKA A/S mod Fællesudbud Sjælland v/ Køge Kommune	Klagenævnet kunne, som sagen var forelagt, ikke tage stilling til, om den anvendte fremgangsmåde, hvorefter den udbudte rammeaftale omfattede "det sortiment, som Leverandøren til enhver tid forhandler", var egnet til at afløfte udbudspligten, eller til, om den beskrevne model, hvor evalueringen skete uden vurdering af de tilbudte møblers kvalitet, var egnet til at identificere det økonomisk mest fordelagtige tilbud.
14. september 2016	Motus A/S mod Den Danske Stat v/Moderniseringsstyrelsen	Tre nye materielle påstande, der var fremkommet under behandlingen af den erstatningsretlige del af klagesagen og således efter, at der var afsagt kendelse om de materielle påstande i sagen, afvist, da klagenævnets stillingtagen hertil krævede indgivelse af ny klage.
13. september 2016	Forenede Service A/S mod SKAT	Klagenævnet afviste at tage stilling til klagers synspunkter, i det omfang de ikke var dækket af formuleringen af påstanden, jf. § 10, stk. 1. Klagenævnet kunne således ikke tage stilling til, om ordregivers evalueringsmodel på nærmere angivne punkter var i strid med principperne om gennemsigtighed og proportionalitet.
17. august 2016	Holmris + Flexform A/S mod Professionshøjskolen UCC, University College Capital	Klagenævnet er bundet af parternes påstande, jf. § 10, stk. 1, pkt. 2. Klagenævnet tog allerede derfor klagers påstand til følge på baggrund af ordregivers erkendelse af den pågældende overtrædelse.
2. december 2015	Annelise Küseler mod Morsø Kommune	Ordregiveren ikke afskåret fra først under erstatningssagen at gøre gældende, at klagerens tilbud var ukonditionsmæssigt, og at udbudsbetingelserne ikke kunne danne grundlag for en lovlig tildeling.
16. juni 2015	Annelise Küseler mod Morsø Kommune	Forhandlingsmaksimen - ikke genoptagelse. Se om kendelsen under § 8.
7. maj 2014	DUBA-B8 A/S mod DONG Energy Oil & Gas	Materiel kendelse må lægges til grund under erstatningsdelen, uanset kendelsen til dels bygger på en nu ophørt enighed mellem parterne, jf. § 10, stk. 1.

§ 10. Klagenævnets kompetence, forhandlingsmaksimen mv.

29. november 2013	Kinnarps A/S - EFG Bondo A/S mod Region Hovedstaden	Efter ændringen af § 10, stk. 1, 2. pkt., er klagenævnet afskåret fra af egen drift at forfølge mulige overtrædelser, som en intervensient har gjort opmærksom på.
22. februar 2013	Marius Pedersen A/S mod Hvidovre Kommune	En klage over de kvalitative underkriterier blev taget til følge, idet ordregiveren havde erkendt klagens rigtighed. Klagenævnet efterprøvede ikke, om klagepunktet var berettiget.
8. maj 2012	PH-Byg Faaborg A/S mod Faaborg Menighedsråd	Ikke genoptagelse.
13. februar 2012	PlanMiljø ApS mod Helsingør Kommune	Spørgsmål om uklare påstande - FVL's vejledningspligt i § 7.
31. januar 2012	Noe Net A/S mod Sikkerhedsstyrelsen	Forhandlingsmaksimen - ikke genoptagelse.
9. juni 2011	Redderklubben i Århus og omegn mod Region Midtjylland	Afvisning uden medvirken af sagkyndig.

§ 11. Sagsbehandling, herunder oplysning af sagen

Dato for offentliggørelse	Sagens parter	Nærmere om afgørelsen
7. maj 2024	Hareskov Elektrik A/S mod Københavns Kommune	Klagenævnet kan kræve alle oplysninger, som skønnes nødvendige, ved at anmode en part om at tilvejebringe oplysninger, der skønnes at have betydning for sagens bedømmelse. Det lå uden for klagenævnets sanktionsmuligheder ved behandlingen af en selvstændig påstand herom at pålægge en part at føre et bestemt bevis.

§ 11. Sagsbehandling, herunder oplysning af sagen

15. maj 2020	De Forenede Dampvaskerier A/S mod Ringkøbing-Skjern Kommune	Der var i sagen – vedrørende et mindstekrav – fremlagt en udtalelse fra Teknologisk Institut, hvorefter de undersøgte T-shirts fra henholdsvis klageren og den vindende tilbudsgiver i realiteten var ens. Klagenævnet fandt, at kommunen havde bevisbyrden for, at dette ikke var tilfældet, da de tilbudte T-shirts blev undersøgt af en brugergruppe, og at denne bevisbyrde ikke var løftet. Klagerens tilbud blev herefter anset for konditionsmæssigt. Sagen illustrerer betydningen af en teknisk (sagkyndig) erklæring. Ved Retten i Glostrups dom af 9. december 2022 tiltrådte byretten, at kommunen ikke var berettiget til at anse den ene T-shirt for konditionsmæssig og den anden T-shirt for ikke konditionsmæssig. Dommen blev anket til landsretten, hvor sagen blev forliget. Klagenævnet er ikke bekendt med indholdet af forliget.
--------------	---	---

§ 12. Opsættende virkning

Dato for offentliggørelse	Sagens parter	Nærmere om afgørelsen
6. oktober 2022	Tunstall A/S mod Frederikssund Kommune	Sagen angik kommunens indkøb uden udbud af et nødkaldssystem og devices til alle kommunens omsorgscentre. Tunstall gjorde navnlig gældende, at kommunen ikke var berettiget til at tildele kontrakt alene på grundlag af en markedsdialog i henhold til udbudslovens § 193, stk. 1, nr. 1, da værdien af kontrakten overskred tærskelværdien, og at kontrakten derfor var udbudspligtig i henhold til udbudslovens afsnit II. Klagen blev tillagt midlertidig opsættende virkning.
1. juni 2022	Fayard A/S mod Forsvarsministeriets Materiel- og Indkøbsstyrelse	Efter navnlig sagens omfang og karakter talte særlige grunde for at tillægge klagen midlertidig (fortsat) opsættende virkning, jf. klagenævnslovens § 12, stk. 2.
25. maj 2022	HCS A/S Transport & Spedition mod Bornholms Regionskommune	Klagen tillagt midlertidig (fortsat) opsættende virkning.

§ 12. Opsættende virkning		
27. oktober 2021	Bolt Services DK ApS mod Aarhus Kommune	Klage vedr. koncessionsdirektivet blev tillagt midlertidig opsættende virkning efter § 12, stk. 1, da § 3 om standstill – og dermed § 12, stk. 2, om automatisk opsættende virkning – ikke omfatter koncessionskontrakter efter koncessionsdirektivet (direktiv 2014/23/EU af 26. februar 2014 om tildeling af koncessionskontrakter). I koncessionsdirektivets artikel 46 og 47 om ændring af kontroldirektiverne (direktiv 89/665/EØF og 92/13/EØF) er det imidlertid forudsat, at der også ved koncessioner omfattet af koncessionsdirektivet gælder en standstill frist.
15. oktober 2021	Verdo Teknik A/S mod Københavns Kommune	Det påhvilede kommunen at løfte bevisbyrden for, at ændring af mindstekrav var tilladelig efter ændringsreglerne. Bevisbyrden fandtes ikke at være løftet. Betingelsen om fumus var herefter opfyldt. Da ændringen ikke kunne foretages uden nyt udbud, og da situationen derfor måtte sidestilles med en ulovlig direkte tildeling, var også uopsættelighedsbetingelsen opfyldt. Da en interesseafvejning ikke talte imod, blev klagen tillagt opsættende virkning.
7. april 2021	Babcock Scandinavian AirAmbulance AB mod Region Midtjylland m.fl.	Klagenævnet fandt, at betingelsen om "fumus boni juris" var opfyldt, idet en ansøgning om prækvalifikation med urette var afvist. Også betingelsen om uopsættelighed var opfyldt, idet den ansøgende virksomhed ikke havde afgivet tilbud og derfor ikke kunne få økonomisk kompensation ved endeligt medhold i klagen. Desuden vejede ansøgerens interesse i, at klagen blev tillagt opsættende virkning, tungere end regionernes interesse i, at udbuddet fortsatte. Klagen blev derfor tillagt opsættende virkning.

§ 12. Opsættende virkning

31. marts 2021	Albertslund Tømrer og Snedker m.fl. mod Albertslund Kommune	Delkendelse (ej offentliggjort). Klagenævnet fandt, at der var udsigt til, at klagen ville blive taget til følge, da det efter det foreliggende ikke havde været berettiget at anvende forhandlingsudbud. Der forelå ikke sådan særligt alvorlig "fumus boni juris", at betingelsen om uopsættelighed undtagesvis ikke fandt anvendelse. Klagerne var ikke blevet prækvalificeret og havde ikke indbragt dette for klagenævnet. Selvom klagerne måtte få medhold i klagen, ville det ikke medføre, at de ville blive prækvalificeret til at afgive tilbud. Da klagerne heller ikke havde dokumenteret, at deres eksistens ville blive truet, eller deres markedsposition ville lide uoprettelig skade, hvis der ikke blev givet opsættende virkning, var betingelsen om uopsættelighed ikke opfyldt. Klagenævnet tillagde derfor ikke klagen opsættende virkning. Materiel kendelse af 7. marts 2022 er omtalt under § 17.
18. december 2020	Kube Data ApS mod Udenrigsministeriet, Rigspolitiet og Udlændinge- og Integrationsministeriet	Kontrakten var tildelt en tilbudsgiver, hvis tilbud var ukonditionsmæssigt. Ordregiveren havde imidlertid modtaget ydelser fra virksomheden i henhold til den udbudte kontrakt på et tidspunkt, hvor der var automatisk opsættende virkning pga. klage i standstill-perioden – og dermed i strid med § 3, stk. 1. Klagenævnet pålagde en alternativ sanktion vedrørende de allerede modtagne ydelser og annullerede tildelingsbeslutningen.
19. august 2020	EG A/S mod Egedal Kommune	Kontrakten var tildelt en tilbudsgiver ved direkte tildeling med henvisning til SKI's rammeaftale SaaS Cloud 02.19. Tilbudsgiveren tilbød efter tildeling af kontrakten en prisnedsættelse på 75 %. Klagenævnet fandt, at kommunen havde foretaget en ulovlig forhandling af rammeaftalens vilkår. Klagenævnet erklærede kontrakten for uden virkning og pålagde en økonomisk sanktion for den del af kontrakten, der ikke kunne erklæres for uden virkning. Sagen er et eksempel på, at klagenævnet, i stedet for at træffe afgørelse om opsættende virkning, afgør sagen materielt.

§ 12. Opsættende virkning		
6. maj 2020	Dansk Person Transport mod Næstved Kommune	Klagen blev ikke tillagt opsættende virkning. Klagenævnet udtalte vedrørende betingelsen om uopsættelighed, at klageren havde oplyst, at organisationen ikke i sig selv ville lide økonomisk skade ved, at klagen ikke blev tillagt opsættende virkning, og at klageren i øvrigt ikke havde oplyst om omstændigheder, der ville medføre, at betingelserne for at tillægge klagen opsættende virkning var til stede.
8. marts 2020	Alcyon ApS mod Region Hovedstaden	Klagen blev ikke tillagt opsættende virkning, idet betingelsen om interesseafvejning ikke var opfyldt. Klagenævnet fandt herved, at klageren ikke var fremkommet med oplysninger, hvorefter det kunne fastslås, at virksomhedens interesse i, at klagen skulle tillægges opsættende virkning, oversteg regionens åbenbare interesse i at kunne indgå kontrakterne.
20. december 2019	Smith & Nephew A/S mod Region Nordjylland, Region Midtjylland og Region Sjælland	Betingelsen om "fumus boni juris" opfyldt, idet ordregiveren ikke havde løftet bevisbyrden for, at direkte tildeling af kontrakt var lovlig, og at kontrakten ikke kunne opdeles, jf. udbudslovens § 49, stk. 2. Uopsættelighedsbetingelsen opfyldt, idet der var tale om direkte tildeling. Klagen tillagt opsættende virkning.
2. december 2019	Remondis A/S mod Silkeborg Genbrug og Affald A/S	Betingelsen om "fumus boni juris" opfyldt, idet ordregiveren ikke havde løftet bevisbyrden for, at betingelserne for direkte tildeling var opfyldt, jf. udbudslovens § 80, stk. 5. Uopsættelighedsbetingelsen opfyldt, idet der var tale om direkte tildeling. Interesseafvejning førte imidlertid til, at klagen ikke blev tillagt opsættende virkning.
11. oktober 2019, jf. delafgørelser af 4. september 2019 og 19. juli 2019 (ikke-af-fentliggjort)	Kinnarps A/S mod Region Hovedstaden	Klage over tildeling i miniudbud tillagt opsættende virkning efter § 12, stk. 1. Ordregiveren indgik imidlertid uanset klagenævnets afgørelse om opsættende virkning – på grund af rådgiverfejl – kontrakten. På den baggrund og efter påstand om uden virkning og om fortsat opsættende virkning blev klagen tillagt fortsat opsættende virkning.

§ 12. Opsættende virkning		
4. oktober 2019	VITRONIC - Dr.-Ing. Stein Bildverarbeitungssysteme GmbH mod Sund & Bælt Holding A/S	Betingelsen om "fumus boni juris" opfyldt, idet ændring af kontrakt havde karakter af ændring af grundlæggende element. Betingelsen om uopsættelighed opfyldt, da ordregiveren ikke kunne foretage ændringen uden en ny udbudsprocedure, hvorfor ændringen reelt svarede til en direkte tildeling. Klagen tillagt opsættende virkning.
12. juli 2019	Semi-Stål A/S mod Region Hovedstaden	Konstateret særlig alvorlig fumus, således at betingelsen om uopsættelighed blev lempet og herefter ikke var til hinder for opsættende virkning. Klagen tillagt opsættende virkning.
28. juni 2018	Egons A/S mod Trafikselskabet Movia	Klage over et udbud indgivet på standstillfristens sidste dag efter kontortids ophør til ordregiveren, men <i>ikke</i> til klagenævnet. Ordregiveren fremsendte klagen til klagenævnet næste formiddag. Klagen blev ikke anset for indgivet i standstill-perioden.
12. april 2018	Lekolar LEIKA A/S mod Fællesudbud Sjælland v/ Køge Kommune	Fumus i relation til overtrædelse af udbudslovens § 145, stk. 3. Uopsættelighedsbetingelsen opfyldt, idet klagen vedrørte en prækvalifikation. Klagen tillagt opsættende virkning.
26. januar 2018	Icomera AB mod DSB	Uklarhed i udbudsbetingelser, der kunne have afholdt potentielle ansøgere – herunder klageren – fra at ansøge om prækvalifikation. Klagen tillagt opsættende virkning.
10. januar 2018	Næstved Sprog- og integrationscenter mod Næstved Kommune	Ordregiveren havde fraveget evalueringsmetoden beskrevet i udbudsbetingelserne. Klagen tillagt opsættende virkning.
30. november 2017	GlaxoSmithKlinePharma A/S mod Statens Serum Institut og Sundheds- og Ældreministeriet	Klagen ikke tillagt opsættende virkning, da der ikke var nedlagt påstand om annulation.
25. september 2017	Tømrer- og Snedkermester Børge Nielsen A/S m.fl. mod Hillerød Kommune	Klage ikke tillagt opsættende virkning, da kontrakt på grund af ordregiverens annulation af udbud ikke kunne indgås.
18. august 2017	Omada A/S mod Københavns Kommune	Delkendelse vedrørende udsigt til påstand om overtrædelse af udbudsloven § 42. Ikke tillagt opsættende virkning, da der ikke var nedlagt påstand om annulation.

§ 12. Opsættende virkning		
11. juli 2017	EnviDan A/S og SUEZ Water A/S mod Assens Spildevand A/S	Ordregiveren ikke løftet bevisbyrden for, at direkte tildeling af kontrakt var lovlig, jf. undtagelsesbestemmelsen i § 22. Klagen tillagt opsættende virkning.
26. juni 2017	Eltel Networks A/S mod Region Syddanmark	Tillagt opsættende virkning, da udsigt til medhold i klage vedr. anvendt evalueringsmodel, og da der herved forelå en sådan særligt alvorlig fumus, at betingelsen om uopsættelighed blev lempet, jf. princippet i EU-Domstolens kendelse af 23. april 2015 i sag C-35/15 P(R), Vanbreda.
14. december 2015	Abbott Laboratories A/S mod Region Syddanmark	Opsættende virkning ved klage over direkte tildeling, der lå ud over option iht. tidligere udbudt kontrakt.
4. november 2015	Q-Free ASA mod Øresundsbro Konsortiet	Opsættende virkning.
7. august 2014	Roche Diagnostics A/S mod Region Sjælland	Opsættende virkning - spørgsmål om overtrædelse af udbudsdirektivets artikel 28 ved direkte tildeling af kontrakt i henhold til artikel 31, stk. 2, litra b.
27. september 2013	BSN Medical AB mod Region Sjælland	Opsættende virkning for så vidt angår én delaftale - spørgsmål om overtrædelse af artikel 31, nr. 1, litra a, "væsentlig ændring af de oprindelige aftalevilkår".
30. oktober 2012	Rubæk & Co. A/S mod Renovationsselskabet ESØ 90 I/S	Ikke opsættende virkning, da det ikke gav mening at tage stilling hertil, idet udbuddet var annulleret.
1. maj 2012	Rail & Road Protec GmbH mod DSB Vedligehold A/S	Tillagt opsættende virkning, spørgsmål om direkte tildeling, udsigt til uden virkning.
5. marts 2012	Bombardier Transportation Denmark A/S mod Banedanmark	Ikke uopsættelighed, set ift. evt. erstatning.
22. januar 2012	Bombardier Transportation Denmark A/S mod Banedanmark	Om "fumus" mht. påstand om annulation.
3. oktober 2011	ØGT ApS Økologisk Grønne Torv mod Ishøj Kommune	Samlet vurdering.

§ 13. Klagenævnets reaktionsmuligheder		
Dato for offentliggørelse	Sagens parter	Nærmere om afgørelsen

§ 13. Klagenævnets reaktionsmuligheder		
6. januar 2023	Mediq Danmark A/S mod Høje-Taastrup Kommune m.fl. (indbragt for domstolene)	Klagenævnet kunne ikke i medfør af klagenævnenslovens § 13, stk. 1, nr. 3, udstede et påbud om at bringe en indgået kontrakt til ophør.
6. november 2019	Lotus Behandlingscenter ApS mod Direktoratet for Kriminalforsorgen	Klagenævnet har ikke kompetence til at træffe afgørelse om tildeling til bestemt tilbudsgiver eller om tildeling ved lodtrækning.
24. april 2019	Sagemcom Energy & Telecom SAS mod Vores Elnet A/S	Aflysning af udbud annulleret.
22. februar 2013	Marius Pedersen A/S mod Hvidovre Kommune	Ikke lovliggørelse af udbud efter tildeling og indgåelse af kontrakt. Klagenævnet har ikke hjemmel til at pålægge en ordregiver at bringe en kontrakt til ophør uden for de tilfælde, hvor kontrakten erklæres for uden virkning. Se nu udbudslovens § 185, stk. 2, og klagenævnenslovens § 14 a.
29. januar 2013	Etac A/S mod Aarhus Kommune	Ikke hjemmel til at klagenævnet kunne tildele en kontrakt til klageren.
30. august 2012	Svejgaard-Galst Advokataktieselskab mod Frederiksberg Kommune	Ikke annulation af aflysning af tilbudsindhentning. Ingen kontraheringspligt.
16. august 2012	Phonak Danmark A/S mod Kommunernes Landsforening	Ikke annulation af aflysning af udbud.
8. juni 2012	Marius Pedersen A/S mod Aalborg Kommune, Forsyningsvirksomhederne, Renovationsvæsenet	Spørgsmål om at afgøre sagen helt eller delvist, ulovlige udbudsbetingelser og ej hjemmel til at give påbud om nyt udbud.
15. og 16. marts 2012	Widex DK A/S mod Kommunernes Landsforening	Spørgsmål om at afgøre sagen helt eller delvis.
21. december 2011	Ortos A/S mod Odense Kommune	Reaktionsmidler, bemærkninger om anvendelse af sanktioner.
23. marts 2011	AV Form A/S mod 12-by-gruppens Indkøbscentral	Reaktionsmidler, valg af sanktion.

§ 14. Erstatning		
Dato for offentliggørelse	Sagens parter	Nærmere om afgørelsen

§ 14. Erstatning

14. februar 2024	Scania Danmark A/S mod I/S REFA	REFA havde ikke godtgjort, at Scanias tilbud indeholdt en sådan fravigelse af udbudsmaterialets krav i forhold til busfoldedør og leveringstid, at det ville have forpligtet REFA til at afvise tilbuddet som ukonditionsmæssigt. Det var således ikke overvejende sandsynliggjort, at REFA ville have annulleret udbuddet. På denne baggrund tog klagenævnet påstanden om erstatning af den positive opfyldelsesinteresse til følge. Erstatningen skønsmæssigt fastsat til 1.000.000 kr.
22. december 2023	Atea A/S mod Region Sjælland	Det havde ikke været muligt at træffe en lovlig tildelingsbeslutning på grundlag af udbudsmaterialet, og der var derfor ikke grundlag for at tilkende Atea A/S positiv opfyldelsesinteresse. Atea var bekendt med de forhold i udbudsmaterialet, som udgjorde en overtrædelse af principperne om ligebehandling og gennemsigtighed, idet Atea var bekendt med, at tegningsmaterialet var mangelfuldt og ikke retvisende i forhold til de faktiske bygningsforhold. Da Atea upåagtet havde anvendt ressourcer på at udforme et tilbud, havde Atea heller ikke krav på dækning af den negative kontraktsinteresse.
29. november 2023	Krüger A/S mod Tønder Spildevand A/S	Ikke grundlag for at antage, at tilbuddet indeholdt forbehold, som kunne begrunde tilbuddets afvisning som ukonditionsmæssigt, og de almindelige betingelser om ansvarsgrundlag og årsagsforbindelse var derfor opfyldt. Den positive opfyldelsesinteresse skønsmæssigt fastsat til 4 mio. kr.

§ 14. Erstatning

13. oktober 2021	Assemble A/S mod Sorø Kommune	Ved klagenævnets erstatningskendelse forelå <i>andre</i> oplysninger om de evaluerings-tekniske priser end ved den materielle ken-delse. Det kunne dog ikke antages, at <i>alene</i> pris – ved en hypotetisk tilbudsevaluering – ville være afgørende. En sådan evaluering forudsatte, at også de kvalitative kriterier blev inddraget. Klagenævnet kan imidlertid ikke overtage ordregiverens kvalitative eva-luering/skøn. Assemble kunne derfor ikke løfte bevisbyrden for, at virksomheden ved de nævnte ændrede økonomiske forudsæt-ninger ville have vundet udbuddet. Kommu-nen blev herefter frifundet for kravet om po-sitiv opfyldelsesinteresse.
4. oktober 2021	Dansk Uniform/Chriswear mod Re-gion Hovedstaden og Region Midtjyl-land	Konstateret, at tilbuddet fra vindende til-budsgiver var ukonditionsmæssigt, mens klagers tilbud var konditionsmæssigt. Klage-nævnet fandt, at annullationen af udbuddet ikke var saglig, og at regionerne derfor havde handlet culpøst. Efter en konkret vurdering fandtes kravet om årsagsforbindelse at være opfyldt, og der blev tilkendt erstatning op-gjort som positiv opfyldelsesinteresse.
30. juli 2021	EL-TECH TEAM ApS mod AAB Vejle	Klageren havde fremsat krav om erstatning for positiv opfyldelsesinteresse. Et sådant krav forudsatte, at klageren, hvis ordregive-ren ikke havde begået de ansvarspådrag-ende fejl, ville være blevet tildelt kontrak-ten. Bevisbyrden herfor påhvilede som ud-gangspunkt klageren. Med henvisning til en række konkrete omstændigheder blev ud-gangspunktet dog fraveget. For at løfte be-visbyrden skulle indklagede bevise, at klage-ren <i>ikke</i> ville have opnået mindst 2 point (på en skala fra 0 - 10), idet 2 point var nødven-digt for at vinde kontrakten. Klagenævnet fandt, at bevisbyrden ikke var løftet, og kla-geren fik medhold i kravet om positiv opfyl-delsesinteresse.

§ 14. Erstatning

10. februar 2021	EkspONENT ApS mod Gentofte Kommune	Klagenævnet udtalte, at en ordregiver ikke har kontraheringspligt, men kan vælge at annullere udbuddet. Det er dog et krav, at annullationen ikke forfølger et formål, der er i strid med princippet om ligebehandling eller i øvrigt må anses for usaglig. I en situation, hvor det er erkendt, at tilbuddet fra den erklærede vinder er ukonditionsmæssigt, forholder det sig dog anderledes. I så fald skal ordregiveren kunne påvise, at det er overvejende sandsynligt, at den ville have annulleret udbuddet. Denne bevisbyrde var ikke løftet, og der blev tilkendt erstatning. Ved Retten på Frederiksbergs dom af 30. juni 2022 fandt byretten, at kommunen havde været berettiget til at indhente nye referencer fra den vindende tilbudsgiver og frifandt kommunen. Dommen er stadfæstet ved Østre Landsrets dom af 10. oktober 2023 (BS-27079/2022).
17. december 2020	De Forenede Dampvaskerier A/S mod Ringkøbing-Skjern Kommune	Klagerens tilbud var økonomisk mest fordelagtigt, men var fejlagtigt blevet afvist som ukonditionsmæssigt. Klagenævnet fandt det ikke sandsynliggjort, at ordregiver ville have annulleret udbuddet eller opsagt en indgået kontrakt før udløbet af den 6-årige kontrakt. Betingelsen om årsagsforbindelse var opfyldt, og erstatning blev herefter fastsat skønsmæssigt efter reglerne om positiv opfyldelsesinteresse. Ved Retten i Glostrups dom af 9. december 2022 fandt byretten i modsætning til klagenævnet, at et beløb til dækning af bortkommet tøj skulle indgå i tabsopgørelsen, da det var sædvanligt og påregneligt, at der i løbet af en kontrakt som den foreliggende bortkom en vis mængde tøj, som ordregiveren var ansvarlig for, hvorfor dette var en del af den forventede omsætning. Byretten fandt i øvrigt, at der ved beregningen af dækningsbidraget ikke burde tages højde for risikoen for at ifalde bod. Dommen blev anket til landsretten, hvor sagen blev forliget. Klagenævnet er ikke bekendt med indholdet af forliget.

§ 14. Erstatning

8. oktober 2020	G4S Security Services A/S mod Post Danmark A/S	Tilbuddet fra vindende tilbudsgiver var ukonditionsmæssigt, og G4S havde dermed afgivet det økonomisk mest fordelagtige tilbud. Det var imidlertid sandsynliggjort, at Post Danmark ville have annulleret udbuddet, hvis ukonditionsmæssigheden havde været erkendt, og erstatning blev derfor ikke tilkendt. Ved Københavns Byrets dom af 3. marts 2022 blev Post Danmark A/S frifundet, da Post Danmark ikke fandtes at have overtrådt ligebehandlingsprincippet i forsyningsvirksomhedsdirektivet.
14. juli 2020	Kære Pleje Fredericia ApS mod Fredericia Kommune	De fejl i udbudsbetingelserne, som klagenævnet havde konstateret ved den materielle kendelse i sagen, var kendelige for klageren, hvorfor de øvrige erstatningsbetingelser ikke var opfyldt.
14. maj 2020	Jørns Rutetrafik A/S mod Nordjyllands Trafikselskab	Klagenævnet udtalte, under henvisning til overtrædelsen som konstateret i den materielle kendelse i sagen, at der ikke på grundlag af evalueringsmodellen kunne være truffet en lovlig tildelingsbeslutning, hvorfor der ikke var grundlag for erstatning for positiv opfyldelsesinteresse. Da klageren havde været bekendt med de ulovlige forhold vedrørende evalueringsmodellen, blev kravet om negativ kontraktinteresse ligeledes afvist.
2. april 2020	MBG Entreprise A/S mod Københavns Kommune	Kravet om årsagsforbindelse og betingelserne for positiv opfyldelsesinteresse var opfyldt, idet tilbudsgiver - der reelt havde været lavest bydende - på grund af kommunens ansvarspådragende forhold ikke var blevet tildelt kontrakten.
25. juni 2019	Justsen Energiteknik A/S mod SK Varme A/S	Positiv opfyldelsesinteresse, da klagerens tilbud var det eneste konditionsmæssige tilbud, og da det ikke var sandsynliggjort, at ordregiveren ville have annulleret udbuddet og genudbudt opgaven.

§ 14. Erstatning		
28. februar 2019	Aarsleff Rail A/S mod Viborg Kommune	Under erstatningssagen for klagenævnet til-ladt anbringende om, at klagerens tilbud var ukonditions-mæssigt. Ikke erstatning for po-sitiv opfyldelsesinteresse, da sandsynlig-gjort, at ordregiveren ville have annulleret udbuddet, idet klagerens tilbud lå væsentligt over budgettet. Tilkendt erstatning for nega-tiv kontraktinteresse.
3. juli 2018	Lekolar LEIKA A/S mod Fællesudbud Sjælland v/ Køge Kommune	Negativ kontraktinteresse tilkendt ved eva-lueringsfejl, idet ordregiveren havde inddra-get andet ved evalueringen end, hvad der var omfattet af udbuddet.
4. oktober 2017	Lekolar LEIKA A/S mod KomUdbud v/ Randers Kommune	Tilkendt erstatning efter annulation af tilde-lingsbeslutning, idet klageren ikke burde have forudset, at prisevalueringsmodellen var usædvanlig. Erstatning fastsat skønsmæssigt, da dokumentation for tab ved for-gæves tilbudsomkostninger ikke var til-strækkelig.
19. december 2016	Zøllner A/S mod Hundested Havn I/S og Halsnæs Kommune	Tilkendt erstatning for positiv opfyldelsesin-teresse, da ordregiverne ikke havde sand-synliggjort, at licitationen ville være blevet annulleret i tilfælde af, at ordregiverne ikke havde overtrådt tilbudslovens § 2, stk. 3. Henvisning til U.2011.1955H. Lagt vægt på regningsarbejder og optioner i relation til er-statningens størrelse. Omtalt under § 1.
15. september 2016	SIM Lægekørsel I/S mod Region Syd-danmark	Ordregiveren havde handlet culpøst ved i udbudsmaterialet at have fastsat ulovlige vilkår. Det fritog ikke for ansvar, at ordregi-ver havde støttet sig på vejledninger fra de ressortansvarlige styrelser. Dog ikke erstat-ning for positiv opfyldelsesinteresse, da det ulovlige vilkår fremgik af udbudsbetingel-serne, hvorfor kravet om årsagssammen-hæng ikke blev anset for opfyldt.

§ 14. Erstatning		
14. september 2016	Motus A/S mod Den Danske Stat v/Moderniseringsstyrelsen	Afvisning af tre ud af fire nye påstande under erstatningssag, da de ikke var udtryk for anbringender til støtte for allerede nedlagt påstande, og da de ikke angik forhold, der havde betydning for, om klager havde krav på erstatning. Modsat kendelse af 2. december 2015, hvor nye anbringender havde betydning for, om der kunne tilkendes erstatning (se nedenfor). Omtalt under §§ 6-8, 10, og 13-14.
2. december 2015	Annelise Küseler mod Morsø Kommune	Ordregiveren ikke afskåret fra først under erstatningssagen at gøre gældende, at klagerens tilbud var ukonditionsmæssigt, og at udbudsbetingelserne ikke kunne danne grundlag for en lovlig tildeling.
15. december 2014	BSN Medical AB mod Region Sjælland	Ikke erstatning for positiv opfyldelsesinteresse, da ordregiveren havde sandsynliggjort, at udbuddet ville være blevet annulleret, hvis ordregiveren havde været opmærksom på overtrædelsen. Derimod erstatning for negativ kontraktinteresse, da der ikke var grundlag for at antage, at klageren vidste eller burde vide, at ordregiveren havde en anden forståelse af betegnelsen "lite" i udbudsbetingelserne end den, som rettelig måtte lægges til grund.
4. november 2014	HSHansen A/S mod Bygningsstyrelsen	Ikke erstatning for positiv opfyldelsesinteresse, da det begrænsede udbud ikke kunne danne grundlag for en lovlig tildelingsbeslutning. At ordregiveren valgte at overgå til udbud med forhandling, selvom betingelserne herfor ikke var opfyldt, kunne ikke føre til et andet resultat. Heller ikke erstatning for negativ kontraktinteresse, da betingelsen om årsagssammenhæng ikke var opfyldt.
20. maj 2014	Maxys A/S og Solid Software Development ApS mod Region Sjælland	Ikke erstatning for positiv opfyldelsesinteresse, da udbudsbetingelserne ikke var egnede til at danne grundlag for en lovlig tildelingsbeslutning. Heller ikke erstatning for negativ kontraktinteresse, da klagerne var eller burde have været bekendt med de forhold, der udgjorde de grove overtrædelser ved udformningen af udbudsbetingelserne.

§ 14. Erstatning		
19. december 2013	Phonak Danmark A/S mod Københavns Kommune	Ingen årsagsforbindelse mellem klagerens tab og begåede fejl, der ved tilbudsafgivelsen var kendt af klageren - eller som klager burde have kendt.
27. september 2013	Rent A/S mod Køge Kommune	Erstatning for positiv opfyldelsesinteresse (delaftale 1), da bevist, at klageren ville være blevet tildelt kontrakt. Erstatning for negativ kontraktinteresse (delaftale 2 og 4).
16. januar 2013	Byggefirmaet Brdr. Pedersen A/S mod Guldborgsund Kommune	Positiv opfyldelsesinteresse - ikke bevist, at ordregiveren ville have annulleret udbuddet. Henvielse til Højesterets praksis.
10. december 2012	Marius Pedersen A/S mod Aalborg Kommune, Forsyningsvirksomhederne, Renovationsvæsenet	Fejl i udbudsbetingelserne, ingen erstatning.
26. november 2012	Tecan Nordic AB mod Statens Serum Institut	Evalueringsfejl og fejl i udbudsbetingelserne - erstatning af negativ kontraktinteresse.
31. maj 2012	RenoNorden A/S mod Skive Kommune	Erstatning af negativ kontraktinteresse.

§ 14 a. ikkebindende foreløbig udtalelse, særlige forhold for videreførelse af kontrakt		
Dato for offentliggørelse	Sagens parter	Nærmere om afgørelsen
2. oktober 2024	DriveClever A/S mod Københavns Kommune	Der var ikke tilstrækkeligt grundlag for at fremkomme med en udtalelse i medfør af lov om Klagenævnet for Udbud § 14 a.
9. december 2022	Ringkøbing-Skjern Kommune mod De Forenede Dampvaskerier A/S, jf. klagenævnets kendelse af 15. maj 2020.	Ved Retten i Glostrups dom (omtalt nærmere under § 11 og § 14) fandt byretten, at der forelå sådanne særlige forhold, der tilsagde videreførelsen af kontrakten. Byretten lagde herved vægt på, at Berendsen (vindende tilbudsgiver) og DFD var de eneste tilbudsgivere ved udbuddet, at Berendsen skulle være tildelt kontrakten, såfremt DFD ikke havde afgivet tilbud, og at DFD havde fået erstatning i form af positiv opfyldelsesinteresse.
31. maj 2022	Atea A/S mod Region Sjælland	Ikkebindende foreløbig udtalelse om, at der ikke forelå særlige forhold, der tilsagde, at kontrakten blev videreført, jf. udbudslovens § 185, stk. 2.

§ 14 a. ikkebindende foreløbig udtalelse, særlige forhold for videreførelse af kontrakt

5. maj 2022	Peab Asfalt A/S mod Øresundsbro Konsortiet I/S	Klagenævnet annullerede tildelingen og afgav en udtalelse i henhold klagenævnslovens § 14 a.
9. november 2021	Simonsen & Weel A/S mod Region Nordjylland og Region Syddanmark	Ved dom af 17. juni 2021, sag C-23/20, Simonsen & Weel A/S, havde EU-Domstolen besvaret præjudicielle spørgsmål forelagt af klagenævnet. Tildelingsbeslutningen blev annulleret, og nævnet udtalte efter § 14 a, at der ikke forelå særlige forhold, der tilsagde, at rammeaftalen videreførtes, jf. udbudslovens § 185, stk. 2.
20. august 2018	Aarsleff Rail A/S mod Viborg Kommune	Klagenævnet afgav ikke udtalelse efter § 14 a.
2. marts 2018	AV Form A/S mod Fællesindkøb Fyn, Fællesudbud Sjælland, Indkøbsfællesskab Nordsjælland og Vestegnens Indkøbsforum (undtagen Høje-Tåstrup Kommune)	Ikke-bindende foreløbig udtalelse om, at der ikke forelå særlige forhold, der tilsagde, at kontrakten blev videreført.

§ 16. Uden virkning (fakultativ)

Dato for offentliggørelse	Sagens parter	Nærmere om afgørelsen
11. oktober 2019	Kinnarps A/S mod Region Hovedstaden	Klagenævnet fastsatte en alternativ sanktion, jf. § 18, stk. 2, nr. 2, og undlod at træffe bestemmelse om uden virkning i medfør af § 19, stk. 3.
7. maj 2015	Rengøring.com A/S mod Ringsted Kommune	Ikke uden virkning i tilfælde (undskyldelig) indgåelse af kontrakt i standstill-perioden, da ingen andre overtrædelser (§ 17 fandt således ikke anvendelse).
21. december 2011	Ortos A/S mod Odense Kommune	Ikke i det konkrete tilfælde analog anvendelse af § 16.
23. marts 2011	AV Form A/S mod 12-by-gruppens Indkøbscentral	Ikke spørgsmål om at erklære en kontrakt for uden virkning efter §§ 16 og 17.

§ 17. Uden virkning (obligatorisk)		
Dato for offentliggørelse	Sagens parter	Nærmere om afgørelsen
5. november 2024	Bruker Nordic AB mod Syddansk Universitet	Sanktionen uden virkning fandt ikke anvendelse, uanset at ordregiver ikke havde været berettiget til at lade den pågældende tilbudsgiver indgå i udbud med forhandling, da tilbudsgiveren ikke opfyldte de fastsatte minimumskrav. Herved henvist til klagenævnets kendelse af 16. maj 2024, Nuuday A/S mod SKI.
16. maj 2024	Nuuday A/S mod SKI	Ikke godtgjort, at klagers første tilbud var ukonditionsmæssigt. Indklagede havde derfor ikke løftet sin bevisbyrde for, at betingelserne for at overgå til udbud med forhandling efter udbudslovens § 61, stk. 1, nr. 2, var opfyldt. Der var imidlertid ikke grundlag for at tage en påstand om uden virkning til følge. Klagenævnet lagde herved vægt på, at en fortolkning, hvorefter tildeling af en kontrakt efter udbud med forhandling gennemført i overensstemmelse med proceduren i udbudsdirektivets artikel 26, stk. 4, litra b, og udbudslovens § 61, stk. 1, nr. 2, jf. stk. 4, ikke skulle anses som en direkte tildeling i kontroldirektivets forstand, var i overensstemmelse med principperne om ligebehandling og gennemsigtighed. På den anførte baggrund og i lyset af proportionalitetsprincippet som anført i præambelbetragtning nr. 13 i direktiv 2007/66/EF fandt klagenævnet, at artikel 2d, stk. 1, litra a, i direktiv 2007/66/EF og klagenævnslovens § 17, stk. 1, nr. 1, ikke fandt anvendelse i den foreliggende situation. Dette var en ændring af klagenævnets praksis, således som den kom til udtryk ved klagenævnets kendelse af 11. marts 2014, HSHansen A/S mod Bygningsstyrelsen.

§ 17. Uden virkning (obligatorisk)

22. september 2022	Filial af Trend Micro Emea Limited mod Region Hovedstaden	Ved vurderingen af, om reglerne om uden virkning og økonomisk sanktion fandt anvendelse, udtalte klagenævnet, at den direkte tildeling ikke kunne anses for at være indgået på baggrund af rammeaftalen og dermed omfattet af udbudslovens afsnit II. Da værdien af kontrakten imidlertid lå over tærskelværdien, var anskaffelsen omfattet af udbudslovens afsnit II, og dermed fandt reglerne om uden virkning og økonomisk sanktion anvendelse.
16. september 2022	Electrolux Professional A/S mod Alabu Bolig	Alabu havde ved at bringe kontrakterne til ophør med virkning fra den 27. juni 2022 foregrebet klagenævnets lovbundne reaktion. Da betingelserne i klagenævnslovens § 17, stk. 1, nr. 1, var opfyldt, blev kontrakterne erklæret for uden virkning fra den 27. juni 2022.
21. juni 2022	Inlead ApS mod Det Digitale Folkebibliotek	DDF havde foretaget tilstrækkelige undersøgelser til at vurdere, om betingelserne i udbudslovens § 80, stk. 3, nr. 2, var opfyldt. For at sikre maksimal gennemsigtighed havde DDF offentliggjort en profylaksebekendtgørelse. Efter en samlet vurdering havde DDF, selv om vurderingen viste sig at være forkert, været berettiget til at anvende denne fremgangsmåde, og DDF havde i sin vurdering udvist fornøden omhu. En påstand om uden virkning blev ikke taget til følge. Tillige omtalt under § 4.
18. maj 2022	Assemble A/S mod Lejre Kommune	En fremgangsmåde, hvorved ordregiveren mod en større økonomisk sanktion, dvs. mod betaling af et pengebeløb, kan undgå, at en ulovligt direkte tildelt kontrakt rammes af uden virkning i videregående omfang, vil ikke være forenelig med håndhævelsesreglerne i klagenævnsloven og hensynet til effektiv håndhævelse af udbudsreglerne.

§ 17. Uden virkning (obligatorisk)

7. marts 2022	Albertslund Tømrer og Snedker A/S m.fl. mod Albertslund Kommune	Der var ikke grundlag for at anvende reglerne om uden virkning, jf. § 17, stk. 1, idet udbuddet havde været offentliggjort, og idet reglerne om udbud med forhandling i øvrigt havde været fulgt. Klagenævnets kendelse blev ændret ved Retten i Glostrups dom af 29. december 2023 (BS-16664/2022), således at Albertslund Kommune ikke havde tilsidesat udbudslovens § 55, jf. § 61, stk. 1.
8. februar 2022	Atea A/S mod Udenrigsministeriet	Kendelsen er en udvikling og præcisering af praksis og angiver en mellemposition mellem yderpunkterne ved manglende håndhævelse af et mindstekrav, nemlig dels uden virkning, dels at anse manglende opfyldelse af mindstekrav for alene et kontraktretligt fænomen, der falder uden for klagenævnets kompetence. Se om afgørelsen også ad § 10.
10. november 2021	Bladkompagniet A/S mod HOFOR A/S	HOFOR A/S havde ved at bringe en kontrakt, der var tildelt ved ulovlig direkte tildeling, til ophør med virkning fra den 31. august 2021 foregrebet klagenævnets lovbundne reaktion, og klagenævnet erklærede på denne baggrund kontrakten for uden virkning fra samme dato, jf. § 17, stk. 1, nr. 1. Da HOFOR A/S ikke var omfattet af § 19, stk. 1, pålagde klagenævnet ikke en økonomisk sanktion, men indgav i stedet politianmeldelse, jf. lovens § 18, stk. 3.
7. september 2021	Assemble A/S mod Herning Kommune	Direkte tildeling var sket i strid med bestemmelserne i en rammeaftale og uden offentliggørelse af en bekendtgørelse efter § 4. Klagenævnet erklærede kontrakten for uden virkning, idet de hensyn til almenhedens interesser, som kommunen havde henvist til, ikke gav tilstrækkeligt grundlag for at undlade en sådan sanktion, jf. lovens § 17, stk. 3.

§ 17. Uden virkning (obligatorisk)

15. april 2021	Dansk Uniform mod Region Hovedstaden og Region Midtjylland	Regionerne havde med flere forskellige begrundelser annulleret udbuddet. Klagenævnet fandt det dog bevist, at annullationen reelt var begrundet i manglende konditionsmæssighed hos det vindende tilbud, hvilket ikke var en saglig begrundelse. Annullation af udbuddet blev herefter tilsidesat. Region Midtjylland havde i 4 måneder indkøbt tøj hos vinderen af det annullerede udbud på grundlag af en ulovligt direkte tildelt kontrakt. Kontrakten var ophørt, og klagenævnet traf derfor ikke bestemmelse om uden virkning, men fastsatte en alternativ sanktion.
6. januar 2021	Remondis A/S mod Silkeborg Genbrug og Affald A/S	Ordregiveren havde flere gange forgæves forsøgt at udbyde en kontrakt om affaldsindsamling i kommunen, men havde måttet aflyse udbuddene på grund af fejl begået af ordregiveren selv/dennes rådgiver. Ordregiveren foretog herefter på grund af tidsnød direkte tildeling af kontrakten uden at offentliggøre en profylaksebekendtgørelse, jf. § 4. Klagenævnet fandt, at betingelserne i § udbudslovens 80, stk. 5, for direkte tildeling ikke var opfyldt, idet der havde været tilstrækkelig tid til at gennemføre et udbud under iagttagelse af reglerne. Klagenævnet undlod at erklære kontrakten for uden virkning, jf. § 17, stk. 3, på grund af hensynet til forsyningssikkerheden, og indgav politianmeldelse med henblik på bødestraf, jf. § 18, stk. 3.
19. august 2020	EG A/S mod Egedal Kommune	Egedal Kommune blev på baggrund af en ulovlig direkte tildeling uden profylaksebekendtgørelse pålagt en alternativ sanktion, uanset at der ikke var nedlagt udtrykkelig påstand herom, idet der er tale om en lovbunden sanktion.
19. maj 2020	Alsvognen I/S mod FynBus m.fl.	Rammeaftaler, der blev anset for ændrede og anset for direkte tildelt med den pågældende ændring, blev erklæret for uden virkning, og der blev fastsat en økonomisk sanktion. Ved Retten i Svendborgs dom af 12. maj 2022 tiltrådte byretten klagenævnets vurdering af mindstekravet.

§ 17. Uden virkning (obligatorisk)		
11. oktober 2019	Kinnarps A/S mod Region Hovedstaden	Ordregiveren havde indgået kontrakter i en periode, hvor klagen havde opsættende virkning. Kontrakterne kunne derfor erklæres for uden virkning, jf. § 16, nr. 2. Klagenævnet undlod undtagelsesvis at træffe bestemmelse om uden virkning, jf. § 17, stk. 3, men fastsatte alternativ sanktion, jf. § 18, stk. 2, nr. 2.
24. april 2019	Sagemcom Energy & Telecom SAS mod Vores Elnet A/S	Uden virkning med henblik på de facto indgået mundtlig aftale om levering. Politianmeldelse, da ordregiveren ikke var del af en offentlige forvaltning.
27. september 2018	Staples Denmark A/S mod Aalborg Kommune, Brønderslev Kommune, Læsø Kommune, Nordjyllands Beredskab I/S og Nordjyllandsværket A/S	Ikke uden virkning, idet den direkte tildelte kontraktforlængelse var udløbet.
12. april 2018	Lekolar LEIKA A/S mod Fællesudbud Sjælland v/ Køge Kommune	Uden virkning, frist til ophør 1. maj 2018, økonomisk sanktion 50.000 kr.
26. maj 2016	Boston Scientific Nordic AB mod Region Nordjylland	Kontrakt erklæret for uden virkning for fremtiden, uanset at ordregiver selv havde bragt kontrakten til ophør.
4. maj 2016	CGI Danmark A/S mod Moderniseringsstyrelsen	Uden virkning på trods af § 4-bekendtgørelse. Ordregiveren havde ikke udvist den fornødne omhu ved sin vurdering af, at til-lægskontrakt ikke var udbudspligtig.
25. juni 2014	Sønderborg Affald A/S mod Affaldsregion Nord I/S	Ændring af tidspunktet for, hvornår en kontrakt skulle erklæres for uden virkning. Om-talt under § 8.
10. februar 2014	Sønderborg Affald A/S mod Affaldsregion Nord I/S	Ikke tilstrækkeligt grundlag for at undlade at erklære kontrakten for uden virkning efter § 17, stk. 3, om "væsentlig hensyn til almenhede-ns interesse".
20. august 2012	Intego A/S mod NRGi Net A/S	Uden virkning, forsyningsvirksomhedsdirektivets artikel 23.
6. marts 2012	RenoNorden A/S mod Skive Kommune	Uden virkning ex tunc (i sin helhed).
28. februar 2012	Mediq Danmark A/S mod Københavns Kommune	Uden virkning i forhold til tildeling af ordrer iht. Rammekontrakt. Se nu § 17, stk. 5.
13. januar 2012	Danske Arkitektvirksomheder mod Skanderborg Gymnasium	Uden virkning.
21. december 2011	Ortos A/S mod Odense Kommune	Ikke analog anvendelse af § 17.
23. marts 2011	AV Form A/S mod 12-by-gruppens Indkøbscentral	Om § 17 sammenholdt med § 13 om annullation.

§ 18. Tidspunktet for uden virkning og alternativ sanktion		
Dato for offentliggørelse	Sagens parter	Nærmere om afgørelsen
10. november 2021	Bladkompagniet A/S mod HOFOR A/S	HOFOR A/S havde ved at bringe en kontrakt, der var tildelt ved ulovlig direkte tildeling, til ophør med virkning fra den 31. august 2021 foregrebet klagenævnets lovbundne reaktion, og klagenævnet erklærede på denne baggrund kontrakten for uden virkning fra samme dato, jf. § 17, stk. 1, nr. 1. Da HOFOR A/S ikke var omfattet af § 19, stk. 1, pålagde klagenævnet ikke en økonomisk sanktion, men indgav i stedet politianmeldelse, jf. lovens § 18, stk. 3.
15. april 2021	Dansk Uniform mod Region Hovedstaden og Region Midtjylland	Regionerne havde med flere forskellige begrundelser annulleret udbuddet. Klagenævnet fandt det dog bevist, at annullationen reelt var begrundet i manglende konditionsmæssighed hos det vindende tilbud, hvilket ikke var en saglig begrundelse. Annullation af udbuddet blev herefter tilsidesat. Region Midtjylland havde i 4 måneder indkøbt tøj hos vinderen af det annullerede udbud på grundlag af en ulovligt direkte tildelt kontrakt. Kontrakten var ophørt, og klagenævnet traf derfor ikke bestemmelse om uden virkning, men fastsatte en alternativ sanktion.

§ 18. Tidspunktet for uden virkning og alternativ sanktion

6. januar 2021	Remondis A/S mod Silkeborg Genbrug og Affald A/S	Ordregiveren havde flere gange forgæves forsøgt at udbyde en kontrakt om affaldsindsamling i kommunen, men havde måttet aflyse udbuddene på grund af fejl begået af ordregiveren selv/dennes rådgiver. Ordregiveren foretog herefter på grund af tidsnød direkte tildeling af kontrakten uden at offentliggøre en profylaksebekendtgørelse, jf. § 4. Klagenævnet fandt, at betingelserne i § udbudslovens 80, stk. 5, for direkte tildeling ikke var opfyldt, idet der havde været tilstrækkelig tid til at gennemføre et udbud under iagttagelse af reglerne. Klagenævnet undlod at erklære kontrakten for uden virkning, jf. § 17, stk. 3, på grund af hensynet til forsyningssikkerheden og indgav politianmeldelse med henblik på bødestraf, jf. § 18, stk. 3.
19. august 2020	EG A/S mod Egedal Kommune	Egedal Kommune blev på baggrund af ulovlig direkte tildeling pålagt en alternativ sanktion, uanset at der ikke var nedlagt udtrykkelig påstand herom, idet der er tale om en lovbunden sanktion.
24. april 2019	Sagemcom Energy & Telecom SAS mod Vores Elnet A/S	Mundtlig aftale erklæret for uden virkning. Klagenævnet indgav politianmeldelse, da ordregiveren var organiseret på privatretligt grundlag og derfor ikke kunne pålægges økonomisk sanktion.
15. februar 2019	KONE A/S mod Staten og Kommunernes Indkøbsservice A/S	Sortimentsudbud erklæret for uden virkning. Klagenævnet indgav politianmeldelse, da ordregiveren var organiseret på privatretligt grundlag og derfor ikke kunne pålægges økonomisk sanktion. Sagen blev behandlet ved Københavns Byrets dom af 21. oktober 2020.
12. april 2018	Lekolar LEIKA A/S mod Fællesudbud Sjælland v/ Køge Kommune	Uden virkning, frist for ophør, økonomisk sanktion på 50.000 kr.
26. maj 2016	Boston Scientific Nordic AB mod Region Nordjylland	Kontrakt erklæret uden virkning for fremtiden, uanset at kontrakten allerede var bragt til ophør af ordregiver.
4. maj 2016	CGI Danmark A/S mod Moderniseringsstyrelsen	Økonomisk sanktion fastsat under hensyn til overtrædelsens alvorlige karakter – ulovlig direkte tildeling – og til hvor stor andel af aftalen der opretholdes, til 250.000 kr.

§ 18. Tidspunktet for uden virkning og alternativ sanktion

7. maj 2015	Rengoering.com A/S mod Ringsted Kommune	Økonomisk sanktion ikke fastsat efter kontraktens værdi, men pga. undskyldelige forhold alene til 25.000 kr. (= mindstebeløbet iht. forarbejderne).
20. august 2012	Intego A/S mod NRGi Net A/S	Uden virkning for fremtiden.
13. januar 2012	Danske Arkitektvirksomheder mod Skanderborg Gymnasium	Uden virkning for fremtiden.

§ 19. Økonomisk sanktion

Dato for offentliggørelse	Sagens parter	Nærmere om afgørelsen
14. maj 2024	SundVikar A/S mod Fællesindkøb Fyn v/Faaborg Midtfyn Kommune	Den midlertidige rammeaftale var udløbet. Rammeaftalen kunne derfor ikke erklæres for uden virkning. Klagenævnet fastsatte i stedet en økonomisk sanktion, jf. § 19, stk. 2, nr. 3, jf. § 18, stk. 2, nr. 3. Den økonomiske sanktion blev nedsat på grund af en række formildende forhold.
18. maj 2022	Assemble A/S mod Lejre Kommune	En fremgangsmåde, hvorved ordregiveren mod en større økonomisk sanktion, dvs. mod betaling af et pengebeløb, kan undgå, at en ulovligt direkte tildelt kontrakt rammes af uden virkning i videregående omfang, vil ikke være forenelig med håndhævelsesreglerne i klagenævnsloven og hensynet til effektiv håndhævelse af udbudsreglerne. Til lige omtalt under § 17.
10. november 2021	Bladkompagniet A/S mod HOFOR A/S	HOFOR A/S havde ved at bringe en kontrakt, der var tildelt ved ulovlig direkte tildeling, til ophør med virkning fra den 31. august 2021 foregrebet klagenævnets lovbundne reaktion, og klagenævnet erklærede på denne baggrund kontrakten for uden virkning fra samme dato, jf. § 17, stk. 1, nr. 1. Da HOFOR A/S ikke var omfattet af § 19, stk. 1, pålagde klagenævnet ikke en økonomisk sanktion, men indgav i stedet politianmeldelse, jf. lovens § 18, stk. 3.

§ 19. Økonomisk sanktion		
18. december 2020	Kube Data ApS mod Udenrigsministeriet, Rigspolitiet og Udlændinge- og Integrationsministeriet	Økonomisk sanktion 25.000 kr.
19. august 2020	EG A/S mod Egedal Kommune	Økonomisk sanktion 90.000 kr.
19. maj 2020	Alsvognen mod FynBus m.fl.	Økonomisk sanktion 3 mio. kr.
11. oktober 2019	Kinnarps A/S mod Region Hovedstaden	Økonomisk sanktion på 460.000 kr.
27. september 2018	Staples Denmark A/S mod Aalborg Kommune, Brønderslev Kommune, Læsø Kommune, Nordjyllands Beredskab I/S og Nordjyllandsværket A/S	Økonomisk sanktion 50.000 kr.
12. april 2018	Lekolar LEIKA A/S mod Fællesudbud Sjælland v/ Køge Kommune	Uden virkning, frist til ophør 1. maj 2018, alt. Sanktion 50.000 kr.
26. maj 2016	Boston Scientific Nordic AB mod Region Nordjylland	Økonomisk sanktion fastsat til 40.000 kr. Ikke en betingelse for at pålægge en part omkostninger eller for tilbagebetaling af klagegebyr, at klagesagen fortsættes. Omtalt under § 4, § 17 og § 18.
4. maj 2016	CGI Danmark A/S mod Moderniseringsstyrelsen	Uden virkning for fremtiden. Økonomisk sanktion fastsat under hensyn til overtrædelsens alvorlige karakter – ulovlig direkte tildeling – og til, hvor stor andel af aftalen der opretholdes, til 250.000 kr.
7. maj 2015	Rengoering.com A/S mod Ringsted Kommune	Økonomisk sanktion fastsat til 25.000 kr. Omtalt under § 6, § 16 og § 18.
25. juni 2014	Sønderborg Affald A/S mod Affaldsregion Nord I/S	Økonomisk sanktion fastsat til 185.000 kr. Omtalt under § 8 og § 17.
10. februar 2014	Sønderborg Affald A/S mod Affaldsregion Nord I/S	Økonomisk sanktion fastsat til 500.000 kr. Omtalt under § 17.
20. august 2012	Intego A/S mod NRGi Net A/S	Indklagede ikke omfattet af § 19, se ad § 18, stk. 3, om politianmeldelse.
13. januar 2012	Danske Arkitektvirksomheder mod Skanderborg Gymnasium	Økonomisk sanktion fastsat til 45.000 kr.
3. januar 2012	Danske Arkitektvirksomheder mod Thisted Gymnasium og HF-Kurser	Økonomisk sanktion fastsat til 80.000 kr.